

JOVES EMIGRANTS

PRESENTACIÓ

Des de l'Avalot - Joves de la UGT de Catalunya , presentem l'informe *Joves emigrants*, amb el qual pretenem donar visibilitat al nombre significatiu de joves catalanes que decideixen emigrar a altres països cercant oportunitats laborals de qualitat.

L'èxode juvenil es troba patent a tot el territori català. No obstant això, amb el present informe, també volem analitzar aquesta realitat per demarcacions. Girona és la demarcació catalana on s'ha registrat un augment més significatiu de joves catalanes emigrants en els darrers anys.

Per què cada vegada més joves decideixen marxar? Quines són les condicions sociolaborals que tenen al seu territori? Per tal de donar resposta a les següents qüestions, és necessari fer una breu diagnosi per posar de manifest i evidenciar la situació laboral precària amb la qual es troben les joves del nostre territori. Unes condicions que fan inviable la possibilitat de crear un projecte de vida independent i autònom al país d'origen.

Des d'Avalot denunciem aquesta situació i reclamem mesures que garanteixin la contractació laboral del col·lectiu de joves, veient-lo com una inversió de qualitat (i no com a una despesa) en una economia en ple procés de canvi estructural i en una societat que necessita aquestes joves per evolucionar cap a una economia productiva de nivell europeu, digna i competitiva. D'aquesta manera, aconseguirem que la decisió de marxar sigui producte del desig de viure noves experiències i no fruit de la necessitat. En definitiva, aconseguirem que les joves residents a Catalunya siguin ciutadanes de ple dret.

Avalot – Joves de la UGT de Catalunya

Donat que Avalot – Joves de la UGT de Catalunya som una entitat declarada feminista, en la redacció d'aquest informe utilitzarem sempre el femení en genèric, és a dir, per referir-nos a ambdós sexes.

DIAGNOSI DE LA SITUACIÓ

EMIGRACIÓ JOVE A CATALUNYA

EVOLUCIÓ CATALANES RESIDENTS A L'ESTRANGER										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
15 a 29 anys	24.099	26.308	28.997	32.095	35.630	39.351	43.609	48.611	52.832	57.207
30 a 34 anys	11.451	12.118	13.088	13.880	15.016	15.981	17.252	18.372	19.051	19.451
Total 15 a 34 anys	35.550	38.426	42.085	45.975	50.646	55.332	60.861	66.983	71.883	76.658
Total catalanes	144.002	156.400	170.909	185.848	203.250	221.444	242.070	264.034	284.374	302.525

Evolució catalanes residents a l'estranger 2009-2018

Font: IDESCAT – Padró d'habitants residents a l'estranger

Un percentatge significatiu de les joves residents a Catalunya no poden desenvolupar plenament les seves capacitats al seu territori, i, si poden, ho fan en condicions precàries. La taula següent ens mostra l'evolució del nombre de joves catalanes que decideixen marxar a l'estranger.

Les dades constaten que de 2017 a 2018 el nombre de catalanes residents a l'estranger ha augmentat en un 6,38% i s'ha situat en 302.525 persones. D'aquest total, 76.658 persones, el 25,34%, tenen entre 15 i 34 anys. Al llarg del 2018, van emigrar 57.207 joves de 15 a 29 anys, gairebé el triple si ho comparem amb les de 30 a 34 anys (19.451 joves).

Analitzant ara l'evolució respecte a 2009, primeres dades disponibles, comprovem que s'ha produït un creixement força significatiu i, per tant, alarmant de joves emigrants. L'any 2009, 35.550 joves d'entre 15 i 34 anys van decidir marxar a l'estranger augmentant aquesta xifra fins a 76.658 l'any 2018, 41.108 persones més.

Es tracta d'una realitat força preocupant, però encara ho seria més si poguéssim comptabilitzar totes aquelles joves que decideixen marxar, però no modifiquen el seu padró.

És doncs necessari que s'estableixin polítiques i mesures per fomentar el retorn de les milers de joves que han marxat. Si facilitem que aquestes persones puguin retornar al seu país d'origen, recuperarem la inversió en educació i el talent exiliat.

EMIGRACIÓ JOVE A CATALUNYA PER PROVÍNCIES

Evolució catalanes per demarcacions residents a l'estranger 2009-2018

EVOLUCIÓ CATALANES DE LA DEMARCACIÓ DE BARCELONA RESIDENTS A L'ESTRANGER										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
15 a 29 anys	18.905	20.830	23.083	25.630	28.541	31.452	34.752	38.640	41.829	45.146
30 a 34 anys	8.973	9.502	10.267	10.822	11.702	12.504	13.603	14.474	15.047	15.399
Total 15 a 34 anys	27.878	30.332	33.350	36.452	40.243	43.956	48.355	53.114	58.576	60.545
Total catalanes	111.649	121.591	132.870	144.537	158.150	172.270	188.325	205.134	220.660	234.423

Font: IDESCAT – Padró d'habitants residents a l'estranger

EVOLUCIÓ CATALANES DE LA DEMARCACIÓ DE TARRAGONA RESIDENTS A L'ESTRANGER										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
15 a 29 anys	1.632	1.737	1.967	2.127	2.389	2.671	3.044	3.419	3.746	4.068
30 a 34 anys	797	838	922	957	1.029	1.095	1.117	1.224	1.306	1.381
Total 15 a 34 anys	2.429	2.575	2.889	3.084	3.418	3.766	4.161	4.643	5.052	5.449
Total catalanes	10.572	11.334	12.562	13.487	14.864	16.288	17.906	19.713	21.418	22.980

Font: IDESCAT – Padró d'habitants residents a l'estranger

EVOLUCIÓ CATALANES DE LA DEMARCACIÓ DE LLEIDA RESIDENTS A L'ESTRANGER										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
15 a 29 anys	2.091	2.100	2.104	2.214	2.283	2.418	2.522	2.748	2.968	3.158
30 a 34 anys	941	1.029	1.068	1.187	1.290	1.335	1.365	1.632	1.329	1.238
Total 15 a 34 anys	3.032	3.129	3.172	3.401	3.573	3.735	3.887	4.110	4.297	4.396
Total catalanes	11.517	12.229	13.021	13.998	14.896	15.789	16.728	17.840	18.876	19.557

Font: IDESCAT – Padró d'habitants residents a l'estranger

EVOLUCIÓ CATALANES DE LA DEMARCACIÓ DE GIRONA RESIDENTS A L'ESTRANGER										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
15 a 29 anys	1.471	1.641	1.843	2.124	2.562	2.810	3.291	3.804	4.289	4.825
30 a 34 anys	740	749	831	914	995	1.047	1.167	1.312	1.369	1.433
Total 15 a 34 anys	2.211	2.390	2.674	3.038	3.557	3.857	4.458	5.116	5.658	6.258
Total catalanes	10.264	11.246	12.456	13.826	15.340	17.097	19.111	21.347	23.420	25.565

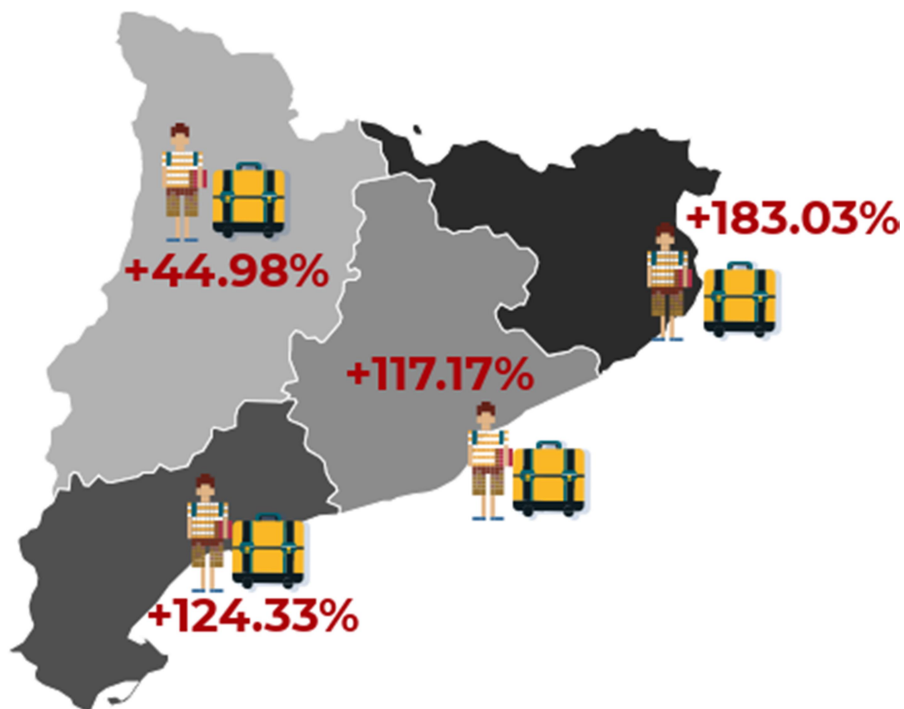
Font: IDESCAT – Padró d'habitants residents a l'estranger

Si ens fixem ara en els fluxos migratoris per demarcacions, constatem que, han augmentat les migracions a totes les demarcacions i en totes les franges d'edat. Les joves de 15 a 29

anys marxen més que les joves de 30 a 34 anys, aquesta tendència l'observem en totes les demarcacions catalanes.

De les 76.658 joves catalanes menors de 34 anys que estan residint avui dia a l'estranger, 60.545 provenen de la demarcació de Barcelona, 6.258 provenen de la de Girona, 5.449 de la de Tarragona i, 4.396 corresponen a la de Lleida.

Les dades ens mostren que la demarcació de Girona és on s'ha registrat un augment més significatiu. En el període de 2009 a 2018, a les comarques gironines, el flux de joves emigrants de 15 a 34 anys augmenta en un 183,03%. A la demarcació de Barcelona i la de Tarragona, el nombre d'emigracions de joves augmenta en un 117,17% i en un 124,33% respectivament en el mateix període. Lleida és on es registra un menor augment, un 44,98%.

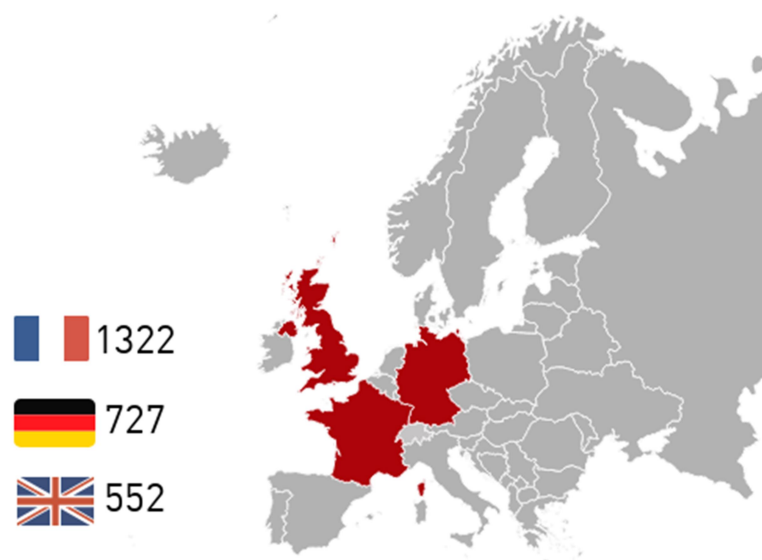
EMIGRACIÓ JOVE A GIRONA

Les dades constaten que des del 2009, el nombre d'emigrants a la demarcació de Girona ha registrat un augment de 15.301 persones, el que representa un 149,07%. Tal com hem indicat anteriorment, pel que fa a la població jove de 15 a 34 anys, aquest augment representa un 183,03%, tractant-se de l'augment més notable en comparació amb la resta de demarcacions catalanes. En tan sols un any, es registra un augment del 10,60%.

Si ens centrem ara a analitzar la població total resident a l'estranger de la demarcació de Girona per municipis, segons les dades del *Padró d'habitants residents a l'estranger (2018)*, Girona (19,07%), Figueres (7,39%) i Blanes (5,55%) són els municipis que registren un major èxode de població.

Veiem que l'augment de joves emigrants és una tendència creixent en els darrers anys, però, cap on decideixen emigrar les joves gironines? Per proximitat a la frontera francesa, el país que rep més emigració és França (1.322 persones), seguit d'Alemanya (727 persones), Regne Unit (552 persones) i Suïssa (465 persones). Altres països amb un elevat nombre d'emigrants de la demarcació són Bèlgica, Argentina o els Estats Units.

Cal tenir en compte però, que no totes les joves que marxen decideixen empadronar-se en el país de destinació i per tant, aquestes no estarien representades.

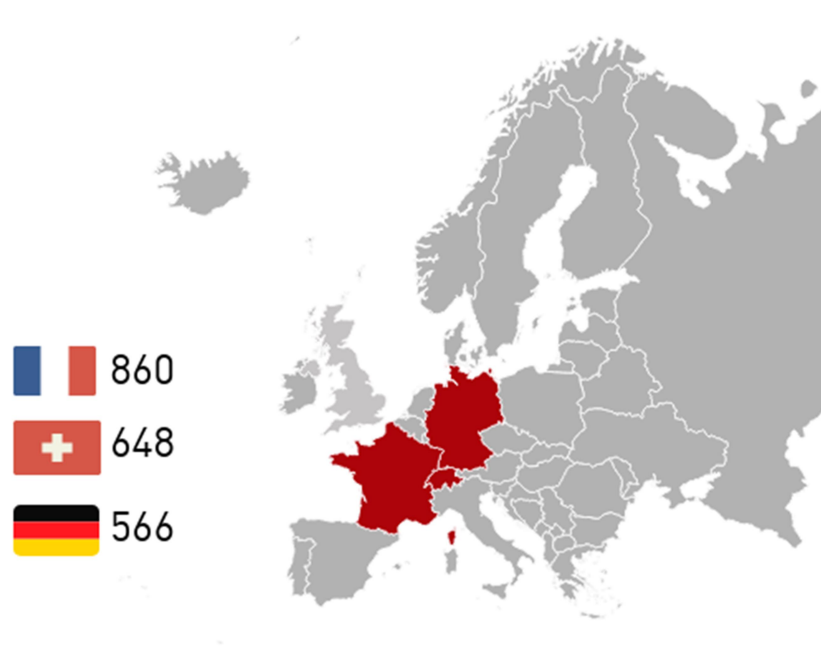
Font: IDESCAT – Padró d'habitants residents a l'estranger

EMIGRACIÓ JOVE A TARRAGONA

Tarragona és la segona demarcació catalana on s'ha registrat una major emigració juvenil en els darrers anys. Respecte a 2009, al Tarragonès hi ha hagut un increment del 124,33% de joves de 15 a 34 anys que han decidit emigrar. Des del 2017, aquest augment ha estat del 7,86%. Tenint en compte el total de la població, l'augment respecte a 2009 ha estat del 117,37%.

Pel que fa a l'emigració per municipis, Tarragona (23,76%), Reus (13,52%) i Tortosa (6,28%) són els municipis on s'ha registrat més emigració.

Quin són els països de destinació? Les preferències de les tarragonines a l'hora d'escollir un país són pràcticament idèntiques a les preferències de les joves gironines, ja que en el cas de Tarragona, França també és el principal focus d'atracció de joves amb un registre de 860 persones. Seguit de Suïssa i Alemanya amb 648 i 566 persones respectivament. Argentina és el país no europeu més escollit per les joves de la demarcació amb 457 persones. Veiem doncs una preferència massiva pels països europeus.

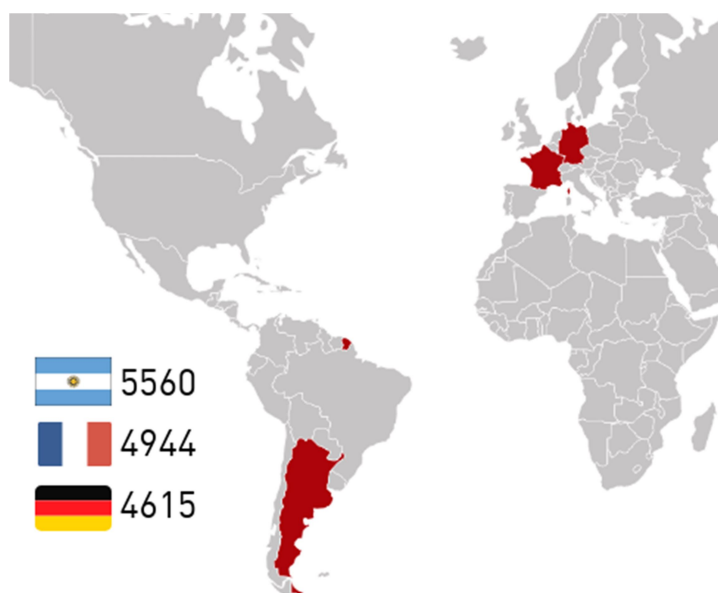
Font: IDESCAT – Padró d'habitants residents a l'estranger

EMIGRACIÓ JOVE A BARCELONA

En el cas de la demarcació de Barcelona, l'any 2018 es registren 234.423 persones residents a l'estranger. D'aquestes, 60.545 corresponen a persones d'entre 15 i 34 anys. Quina ha estat la variació respecte a 2009 de joves emigrants? Barcelona ha registrat un augment del 117,17%. De la mateixa manera que a la resta de demarcacions, a Barcelona també són les joves de 15 a 29 anys les que més emigren.

Analitzant ara quins són els municipis de la demarcació on es registra més moviment migratori, la ciutat de Barcelona és la que registra un percentatge més elevat d'emigració amb un 61,17%, seguida amb una diferència molt significativa de l'Hospitalet de Llobregat i de Terrassa amb un 2,81% i un 2,60% respectivament.

A l'hora d'escollir país de destinació, les joves de la demarcació de Barcelona escullen un país del sud d'Amèrica com a primera opció, Argentina, on s'han registrat 5.560 persones. El segon país amb més destinació registrada és França amb 4.944 persones seguit d'Alemanya, 4.615 persones. Tal com hem comentat anteriorment, les joves no empadronades al país d'origen no són representades pel *Padró d'habitants residents a l'estranger*.

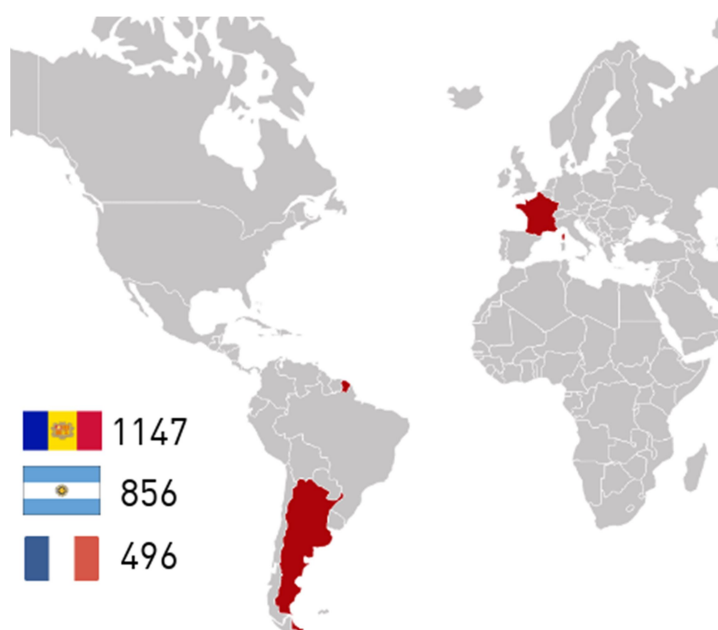
Font: IDESCAT – Padró d'habitants residents a l'estranger

EMIGRACIÓ JOVE A LLEIDA

Lleida és la demarcació catalana on s'ha registrat menys emigració juvenil en els darrers anys. Les dades constaten que des del 2009, el nombre d'emigrants a la demarcació de Lleida ha registrat un augment de 8.040 persones, el que representa un 69,80%. Pel que fa a la població jove de 15 a 34 anys, aquest augment representa un 44,98%. Respecte a 2017, es registra un augment de joves emigrants molt poc significatiu, un 2,3%.

Si ens centrem ara a analitzar la població total resident a l'estranger de la demarcació de Lleida per municipis, segons les dades del *Padró d'habitants residents a l'estranger (2018)*, Lleida (26,38%), La Seu d'Urgell (17,88%) i Balaguer (3,43%) són els municipis que registren un major èxode de població.

Tal com veiem a la infografia següent, Andorra és el primer destí de les joves lleidatanes que emigren, així es desprèn de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT), que mostren com 1.147 lleidatanes decideixen residir al Principat. A certa distància, queden Argentina (856 persones) i França (496 persones).

Font: IDESCAT – Padró d'habitants residents a l'estranger

CONDICIONS LABORALS DE LES JOVES CATALANES

La impossibilitat de trobar una feina digna al nostre mercat de treball

Diversos factors, tals com la dificultat d'accés al mercat de treball, les elevades taxes de temporalitat, les condicions salarials, la sobrequalificació, entre altres, fan que les joves catalanes es trobin envoltades d'unes condicions sociolaborals precàries. Aquestes circumstàncies són algunes de les causes per les quals les joves decideixen assumir la mobilitat per aconseguir oportunitats d'ocupació. A continuació, presentem una breu diagnosi sobre la situació actual de la població jove.

Evolució registre joves aturades

POBLACIÓ JOVE ATURADA			
	Homes	Dones	Total
16 a 19 anys	13,3	10,4	23,8
20 a 24 anys	32,1	23,3	55,4
25 a 34 anys	44,9	47,8	92,7
Total joves	90,3	81,5	171,9
35 a 44 anys	43,7	65,6	109,4
45 a 54 anys	52,6	45,8	98,4
55 anys i mes	40,5	38,6	79,0
Total	227,0	231,6	458,7

Font: INE. Enquesta Població Activa. Milers Persones

L'enquesta de població activa del primer trimestre de 2018 estima en 458.700 les persones aturades a Catalunya, de les quals 231.600 són dones (el 50,5%) i 227.000 homes (el 49,5%). Per edat, les persones aturades de 35 a 44 anys són les més nombroses, ja que representen el 23,8% del total, seguides de les que tenen entre 45 i 54 anys, el 21,45%.

Si ens fixem en el col·lectiu de joves, s'ha estimat un total de 171.900 persones menors de 34 anys que es troben en situació d'atur, el 37,47% sobre el total. Del total de joves, el grup més afectat és el de les joves d'entre 25 i 34 anys, ja que s'han registrat 92.700 persones en situació d'atur.

Qualificació i tipus d'ocupació

	SOBREQUALIFICACIÓ		
	Homes	Dones	Total
2000	23,2	22,4	22,9
2005	29,4	29,7	29,5
2010	45,4	53,5	49,3
2015	36,4	38,7	37,6
2017	34,8	41,0	37,9

Font: Sistema d'indicadors sobre la Joventut a Catalunya

Quan parlem de sobrequalificació, ens referim a la població jove amb un alt nivell formatiu treballant en ocupacions que requereixen una qualificació inferior. La població jove és el col·lectiu més afectat per la sobrequalificació. En la taula anterior, s'analitza la taxa de sobrequalificació entre les joves de 25 a 35 anys.

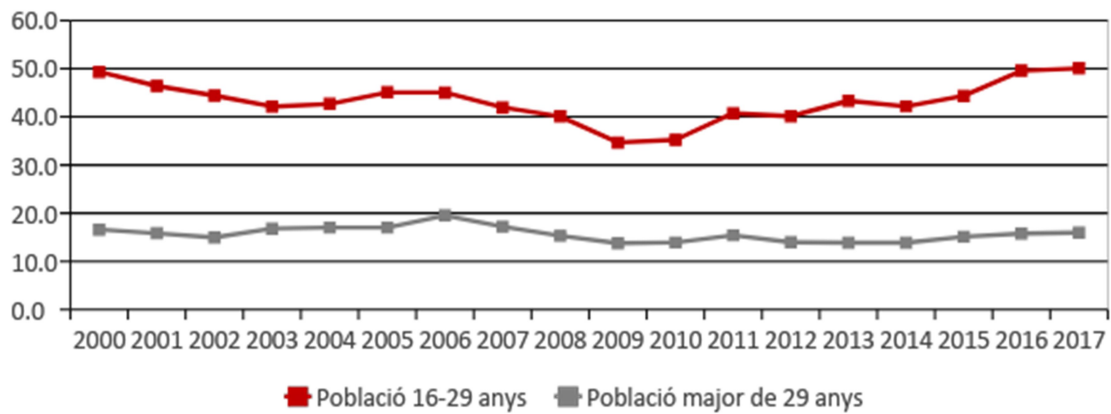
Analitzant la taula, veiem com la taxa de sobrequalificació ha anat augmentat considerablement en els darrers anys, sent del 22,9% l'any 2000 i ascendint fins al 49,3%, gairebé la meitat de les joves, l'any 2010. L'any 2017, aquest percentatge s'ha reduït fins al 37,9%. Per sexe, les dades més actuals assenyalen que les dones pateixen més sobrequalificació (41,0%) que els homes (34,8%).

Aquestes dades mostren el desajust que hi ha entre l'educació i l'ocupació, perquè invertir en formació no garanteix poder treballar en la professió desitjada. Què està passant? Que no s'ha apostat per la creació d'una ocupació per a les joves digna, estable i equiparable a la seva formació. Davant aquesta realitat, moltes joves recorren a l'exili per cercar oportunitats laborals que s'equiparin a la seva formació acadèmica.

Temporalitat

TAXA DE TEMPORALITAT					
	2000	2005	2010	2015	2017
Població 16-29 anys	49,4	45,1	35,2	44,4	50,1
Població major de 29 anys	16,6	17,0	13,9	15,1	15,9

Font: Sistema d'indicadors sobre la Joventut a Catalunya

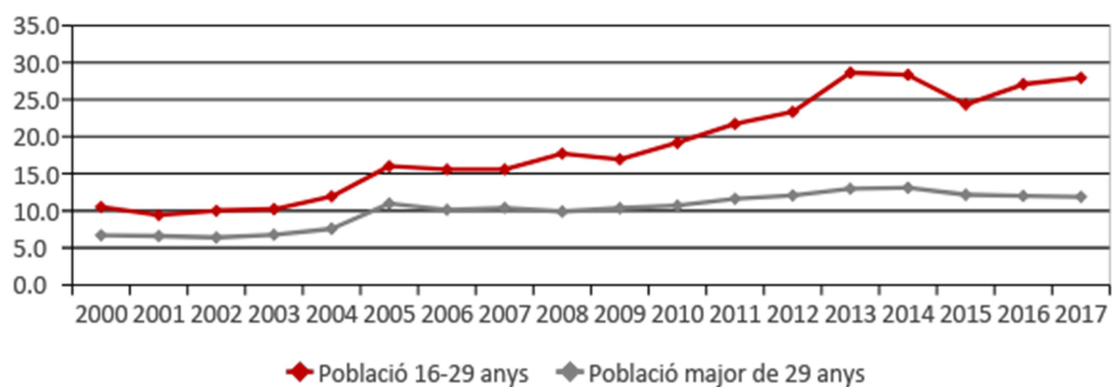

Malgrat la recuperació de l'economia, la temporalitat va començar a créixer a partir del 2015, assolint una taxa del 44,4% i creixent fins al 50,1% l'any 2017. Per tant, la meitat de les persones joves treballa amb contractes temporals, mentre que en el cas de la població adulta ho fa un 15,9%.

Parcialitat

TAXA DE PARCIALITAT					
	2000	2005	2010	2015	2017
Població 16-29 anys	10,5	16,0	19,2	24,4	28,0
Població major de 29 anys	6,7	11,0	10,7	12,2	11,9

Font: Sistema d'indicadors sobre la Joventut a Catalunya

En la mateixa línia, l'ocupació a temps parcial no ha parat de créixer des del 2000. Del total de persones joves de 16 a 29 anys que han treballat al llarg del 2017, el 28% ho han fet a temps parcial. Pel que fa a la població major de 29 anys, s'ha registrat una taxa de l'11,9%.

Tipus de contractació

CONTRACTES PER MODALITAT, EDAT I SEXE						
	19 i menys	20-24	25-29	30-44	45 i més	Total
Ordinari temps indefinit	11.093	38.249	45.825	115.035	56.981	267.183
Foment de la contractació indefinida	548	1.935	1.993	369	5.177	10.022
Indefinit discapacitats	45	142	180	763	939	2.069
Convertits en indefinits	2.985	19.510	25.847	56.928	26.995	132.265
Indefinits	14.671	59.836	73.845	173.095	90.092	411.539
Obra o servei	59.200	182.162	152.231	410.190	237.449	1.041.232
Eventuals circumstàncies producció	93.435	278.574	219.931	501.382	233.883	1.327.205
Interinitat	12.577	76.816	74.583	126.923	79.280	370.179
Temporals discapacitats	111	390	420	1.745	1.868	4.534
Inserció	28	33	56	255	205	577
Relleu	20	344	758	1.485	648	3.255
Jubilació parcial	0	0	0	0	5.961	5.961
Substitució jubilació 64 anys	0	7	10	44	12	73
Pràctiques	917	7.836	5.592	1.514	169	16.028
Formació	917	1.426	526	16	10	2.895
Altres	177	608	879	1.232	785	3.681
Temporals	167.382	548.196	454.986	1.044.786	560.270	2.775.620
Total	182.053	608.032	528.831	1.217.881	650.362	3.187.159

Font: Observatori del Treball i Model Productiu. 2017

Considerem que també és interessant analitzar quin és el tipus de contractació que s'ofereix a les joves del nostre país. És una altra informació que ens permet valorar les condicions laborals en les quals es troben immerses les joves catalanes.

Doncs bé, les dades evidencien que la contractació temporal és la que predomina entre la població jove. Veiem com durant el 2017, a Catalunya es van signar 2.775.620 contractes temporals, 1.170.564 dels quals, el 42,7%, corresponien a joves menors de 30 anys. Les modalitats contractuals més emprades són els contractes eventuals per circumstàncies de la producció i per obra o servei. Per contra, pel que fa la contractació indefinida, tan sols es van celebrar 411.539 contractes, dels quals 148.352 (36,04%) corresponien a la població menor de 30 anys.

En conseqüència, les dades assenyalen que dels 1.318.916 contractes formalitzats per les joves al llarg del 2017, el 88,75% eren temporals essent el 11,24% de caràcter indefinit.

Cal plantejar-se la durada de la temporalitat d'aquests contractes, es tracta de contractes indeterminats? Contractes de mig any? Realment les joves poden viure una vida plenament autònoma i independent amb aquest tipus de contractació?

CONTRACTES TEMPORALS REGISTRATS PER DURADA		
	Valor	% distrib.
Inferior o igual a 1 mes	1.145.339	41,3%
Més d'1 i fins a 3 mesos	324.727	11,7%
Més de 3 i fins a 6 mesos	272.471	9,8%
Més de 6 i fins a 12 mesos	82.962	3,0%
Més de 12 i fins a 18 mesos	2.003	0,1%
Més de 18 i fins a 24 mesos	2.064	0,1%
Més de 24 mesos	10.746	0,4%
Indeterminada	935.308	33,7%
Total temporals	2.775.620	100%

Font: Observatori del Treball i Model Productiu. 2017

A la taula anterior es recull la durada dels contractes temporals signats al llarg del 2017, indica que aquesta s'ha concentrat en els contractes de durada màxima inferior o igual a 1 més, amb un 41,3% i en els de durada indeterminada, 33,7%. És a dir, l'ocupació que s'està oferint i que molts anomenen com a positiva, és una ocupació completament temporal i inestable.

Condicions salarials

	SALARI BRUT ANUAL		
	Homes	Dones	Total
menys de 25 anys	11.880,16	9.587,48	10.809,83
de 25 a 34 anys	20.899,28	18.013,37	19.522,21
de 35 a 44 anys	27.675,98	22.600,09	25.255,98
de 45 a 54 anys	30.958,13	22.210,96	26.701,36
de 55 anys i més	31.856,89	21.898,34	26.933,50
Salari brut anual mitjà	27.572,76	21.110,34	24.454,64

Font: INE. Enquesta d'Estructura Salarial. 2016

D'acord amb les darreres dades publicades de l'Enquesta d'estructura salarial, el salari mitjà brut anual per persona treballadora ha estat de 24.454,64 euros. El salari mitjà masculí ha superat aquesta xifra en 3.118,12 euros i s'ha situat en 27.572,76 euros. Pel que fa el salari mitjà femení, aquest ha estat 3.344,3 euros inferior a la mitjana i s'ha situat en 21.110,34 euros.

Si ens centrem en la població menor de 34 anys, veiem clarament com aquesta és la que percep salaris inferiors. En relació al col·lectiu menor de 25 anys, es registra un salari mitjà brut anual de 10.809,83 euros, el més inferior en comparació amb la resta de grups d'edat, seguit de la població de 25 a 34 anys (19.522,21 euros).

Entre la població jove, són també les dones les que perceben una menor remuneració, el que comporta menors rendes. No obstant això, entre el col·lectiu de joves és on hi ha una bretxa salarial menys notable.

CONCLUSIONS

- De 2017 a 2018 el nombre de catalanes residents a l'estranger ha augmentat en un 6,38% i s'ha situat en 302.525 persones. D'aquest total, 76.658 persones, el 25,34%, tenen entre 15 i 34 anys.
- Respecte a 2009, s'ha produït un augment de 41.108 joves (115,63%) que decideixen marxar a l'estranger, ascendint d'aquesta manera la fuga de capital humà. Quin és el principal motiu de l'èxode juvenil? La manca d'oportunitats en el país d'origen.
- De les 76.658 joves emigrants, 60.545 provenen de la demarcació de Barcelona, 6.258 provenen de la demarcació de Girona, 5.449 de la demarcació de Tarragona i, 4.396 corresponen a la demarcació de Lleida.
- Han augmentat les migracions en totes les demarcacions. No obstant això, Girona és la demarcació catalana on s'ha registrat un major nombre de joves emigrants. En tan sols un any, es registra un augment del 10,60%.
- Durant el primer trimestre del 2018, s'ha estimat un total de 171.900 persones menors de 34 anys que es troben en situació d'atur, el 37,47% sobre el total.
- Al llarg del 2017, el 37,9% de les joves amb un alt nivell formatiu, treballava en ocupacions que requerien una qualificació inferior.
- El 50,1% de les joves treballa amb contractes temporals. El 28,0% ho fa a jornada parcial.
- Dels 1.318.916 signats per les joves l'any 2017, el 88,75% eren temporals i només un 11,24% indefinits. El 41,3% dels contractes temporals tenen una durada màxima inferior o igual a 1 més.

FOMENTEM EL RETORN

Considerem que ens trobem davant d'una realitat molt preocupant, ja que la lluita contra la precarietat laboral i la creació d'ocupació en condicions dignes és de màxima prioritat per a l'Avalot.

Creiem que s'han de crear nous llocs de treball adreçats a totes aquelles joves que volen treballar, però no tenen l'oportunitat de fer-ho. Entenem, doncs, que s'han de potenciar els plans de foment per l'ocupació juvenil, tant a les administracions com a les empreses públiques i privades.

Pensem que els governs haurien d'implementar polítiques d'ocupació, d'R+D+I i de reconversió industrial que brindessin oportunitats laborals a la població jove. A més d'això, les empreses haurien de començar a veure a les joves com una inversió i no com una despesa, ja que són el principal actiu i el principal aval del país.

Per descomptat, defensem la derogació de la reforma laboral, al ser una reforma ineficaç i ineficient que només ha provocat un augment de l'atur i de la precarització de les treballadores.

Altrament, pensem que és necessari establir polítiques i mesures per fomentar el retorn de les milers de joves que han marxat. Oferint a aquestes joves un futur que no estigui marcat per la precarietat, ja que aquestes no tornen perquè als països d'acollida tenen unes condicions laborals que no volen perdre i que saben del cert que perdrien en cas de tornar a Catalunya.

